Ն՝ 9535 1916 ԴԵԿՏ. 12—25 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 12 ՔԵԱՆ. ԷՎԼԻ. 1332 32ԻՆՃԻՊԱԼԷՆԷ

جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تاسيسى ۱۲۹۳)

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

Թարիխը քէլսիսի 1877

صاحب امتياز آغوب جيومك
مؤسسى ديكران جيومك
بك اوغلنده كوچك پارمق قپوده ابيل
سوقاغنده ۱۳ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԶԱԶ ՎԷ ՄԻԻՏԻՐԻ
ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պէյօղլընտա Քիւչիւք Բարեաց Դարուտա
Իպլի սոգաղլընտա Նօ. 13

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Դեկտ. 11 թարիխլի գարարակեահը ումումիպին թեպլիզը բեամիսի տիր:

Ումում ճէպհէլէրտէ չայանը զիբը պիր վազաա օլմատը: Մ.

ՍՈՒԼՀ՝ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

ՋՈՒԻՑԵՐԻԱ ՎԷ ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ՆՕԹԱԼԱՐԸ

*Զուիցերիա Ցէատէրասիօն մէճլիսի մուհարիպ սէվկէթլէրէ պիր նօթա կէօնտէրիպ սուլհը եազընտա թէսիսինի կօլայլաթմագ մազսատիյլէ Մ. Վիլսընլա հիւքիւմէթին միւնասէպաթտա պուլընտըղընը պիլտիրմիշ տիր: Ցէտէրալ մէճլիսի սէյօր քի, Մ. Վիլսընըն նօթասը Զուիցերիատա գուվվէթլի պիր ճէրէյան պուլաճագ ասը: Ճիտտի պիր պիթարաֆլըղընն իտամէսինտէն իլէրի կէլէն վազիֆէլէրինէ տատրգ օլան վէ միւճատէլէի ազվամը չըգարարղը տէհշէթլի հանկը օրթասընտա պիր ատատա կիպի օլուպ, մատտի վէ մանէվի մէնաֆիի վախիմ պիր սուրէթտէ խատա կիպի օլուպ, մատտի վէ մանէվի մէնաֆիի վախիմ պիր սուրէթտէ խալել պուլան Զուիցերիա՝ տերին պիր սուլհ արզուսըյլա միւթէհատսուս պուլընըյօր: Զուիցերիա հարպըն թէվլիտ իթթիկի նամահտուտ միւսիպէթլէրէ վէ ըզսըրրատպտա նիհայէթ վէրմէք իւզրէ իպրաղը միւզահէրէթէ վէ ազվամըն սուլհ ու միւսալէմէթ տաիրէսինտէ թէշրիքը մէսայի էյլէմէլէրի իչիւն պիր էսաս վիճատտէ կէթիրմէկէ հաղը ասը: Զուիցերիա հիւքիւմէթի պու միւսիպէթ վէ էլէմլէրէ հէր կիւն չահիա օլմատտա ասը: Պինաէն ալէյհ Զուիցերիա հիւքիւմէթի՝ սէմէրէլի պիր սուլհ թէէմինի իչիւն Վիլսընըն սարֆ իթթիկի զայրէթլէրէ մաէլմէսար եարտըմ իթմէքտէ տիր»:

Գ.

Զուիցերիա հիւքիւմէթինին՝ նեզտինհէֆի սէֆիրիմիզ նօթասը.—Զուիցերիա հիւքիւմէթի, նէզտինտէքի սէֆիրիմիզ Ֆուատ Սէլիմ պէյէ Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիյէսինէ թէպլիղ իտիլմէք իւզրէ թէվարի իթթիկի պիր նօթատտա, Ամէրիգա ըէիսը ճիւմհուրը Մ. Վիլսընըն ախիրլէն իքի մուհարիպ գիւմրէի տիւվէլիյէյէ վերմիշ օլտուղը նօթասընը մէվզուը պահս իթթիքտէն սոնրա պուլնատան պէշ հաֆթա էվվել Ամէրիգա հիւքիւմէթիյլէ միւատավէլէի էֆքեար իթմիշ օլտըգլարընը պէյան վէ Մ. Վիլսընըն իզհար իթմիշ օլտըղը արզույա թէվֆիզէն սուլհ վէ միւսալէմէթին պիր ան էվվել իատէ վէ թէէսիսի զըմնընատա Ամէրիգա հիւքիւմէթինին թէշէպպիւսը ախիրինի Զուիցերիա հիւքիւմէթինին ատ պիւթիւն գուվվէթիյլէ թէէյիտէ միւսարատթ էյլէտիկինի սէրա վէ իթեան էյլէմիշ տիր: Մ.

Մ. Վիլսընն սուլհ նօթասընընն Պապը Ալիյէ թէպլիպի.— Ամէրիգանընն Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Էլքիս էվվէլքի կիւն սաաթ պէշէ Պապը Ալիյէ կէլուպ Խարիճիյէ նազարը Խալիլ պէյէ Ամէրիգա ըէիսը ճիւմհուրը Մ. Վիլսընընն սուլհ թէքլիֆի հազգընտաքի թապիրինի թէվարի էյլէմիշ տիր: Պու սուլհ թէքլիֆինին տիւվէլը միւթէֆիգէի էրպաա թարաֆընտան կէչէնլէրէ տիւվէլը մուխասիմէյէ թէպլիղ օլընան սուլհ միւզաքէրաթը թէքլիֆի իլէ հիչ պիր միւնասէպէթ վէ ալէգասը օլմասընը վէ Մ. Վիլսընն նէ սուլհ իճրասը վէ նէ թէվատսուրը թէքլիֆ իթմէյէրէք եալընըզ թարաֆէյնին չէլյայիթը սուլհիյէյի թային իտէրէք օրթայա գոյմալարը՝ սուլհընն ինիգատը իչիւն միւէսսիր օլաճաղընը տէրմիյան իթթիկի միւսթախպէր տիր: Մ.

*** Պու կիւնքի «Հիլալ» եազընը պիր մէգալէտէ Ամէրիգա խալզընընն Ռուզվէլթի բիյասէթը ճիւմհուրա ինթիխապ իթմէյիպ, Վիլսընը ինթիխապ իթմէսի՝ միւշարիլէյինին սուլհ թարաֆտարը օլտուղընը թագտիր իթմէսի իչիւն տիր: Պու իսկ Ամէրիգա էհալիսինին ատ սուլհը արզու իթթիկինի կէօսթէրիյօր: Զաթէն Մ. Վիլսընընն նօթասը տա կէօսթէրիյօր քի, Ամէրիգա արթըգ պիր սէյիրճի մագամընտա առուրամայաճագ վէ էկէր Ամերիկա տա պու մուհարէպէյէ գարըշաճագ օլուրսա արթըգ միւսիպէթ վէ ֆէլաքէթ սոն ատրէճէյէ վարաճագ տըր: «Հիլալ» էն սոնընտա սէյօր քի, «Մ. Վիլսընընն իճրա իթթիկի պու մագալ օլտուղը գատար ուլվի օլան թէշէպպիւսի՝ պու տէհշէթլի իհթիմալի կէօզ էօնիւնէ կէթիրիյօր: Իշթէ օնըն իչիւն պիր քի, եէր եիւզիւնտէ մուգաֆիֆէր սուլհը կէօրմէք արզուի սամիմիսի իլէ ճանլանմըշ օլան Տէօրթէր իթթիֆագը պէօյիւք Ամէրիգա ըէիսը ճիւմհուրը Վիլսընընն պու թէշէպպիւսինի ալկըշար վէ վազգընտա կէլէն պու թէշէպպիւսը մէսուտը թէպրիք էյլեր»:

*** «Թանին» ատ պունտան պահալա թէէսիս իտէֆքսուլհընն ատվամը պիր իսթիգպալէ մազհար օլմասընը արզու վէ իքի ասըլըգ Օսմ.—Ռուս միւնասէպաթը թէաղիդ իտիլիրսէ հէր հանկը պիր մուհարէպէտէն սոնրա սուլհ թէէսիս իթթիկի վազթ եա պիզ վէ եա Ռուսիա իքինճի հարպընն նէ վազթ կէլէճէկինի սիւշիւնմէկէ պաշլատըղընմըզը պէյանտան սոնրա տէյօր քի. «Մուհարիպլեր վէ պիթարաֆլար եարընքի սուլհ իչիւն քէնտիլէրինճէ պիր էղէրի վէ ազամի չարթլար լիսթասը հաղըրլարքէն սամիմիյէթ սահէսինտէն այրըլմազլար, ալէյսուզ ինսանլար վէ թախսիսէն միլլէթլէք նազարընընա մուգատտէս վէ թապիի օլան հազգլարընը, խօակեամլըգ, իստպինլիք վէ սայիրէ կիպի պիր թագըմ թէէսիրաթ վէ միւլահազաթ ալթընտա չիյնէմէյէ-տէն իթթինապ իթմէկի պիր ահթուր օլարագ զատզուլ իտէրլէրսէ, մէսէլէ քէնտիլիկինտէն հալլ իտիլմիշ օլուր: Էկէր պէօյլէ եաբըլմազ սա հէր հանկը պիր քիթլէի մուհարիպ տիկէրինի մութլագա մահվ իթմէկի սիւշիւնիր, եախսա սուլհ մէսէլէսինտէ քէնտիսինին տէ սէօզ սէօյլէմէկէ հազգը օլըրընը նազարը ալզգաթա ալան պիր պիթարաֆլար իթթիհաթը թէշէբբիւլ իտուպ սա պունլար ատալէթ վէ հազգանիյէթի պիր թարաֆա պրագան տիբլոմասի ֆորմիւլլէրի իչինտէ զայպ օլուպ կիտէրլէրսէ, նէթիճէ էօյլէ պիր սուլհ վասըլ օլուր քի, եէնիճէն պունտան իսկէնտիրիյէ գարը-ճամ պին միւշքիլաթլա թէէսիս իտէն պիր սուլհտան պիւթիւն սիւնեալը ա-թէշ վերճէք պիր հանկըն չըգմասը-նը ինթաճ իտէր: Թէմէննի իտէրիզ քի պու սէօզլէրիմիզ տիբլոմաթլարընը պ-լուպ սա թաթպիզ իթմէսիքլէրի հա-գիգաթլար արասընտա գալմասընն:»

*** Պու կիւնքի «Թ. Էֆքեար» Ռուս-Ճաբոն մուհարէպէսինէն սոնրա Բորթսմութտա ատա իտիլէն միւզաքէրէյէ ճաբոնլարընը վէ Ռուսլարընն չարթլարընը գիքր իլէ պունլարընն եէքտիկէրինէ մուխալիֆ օլտուղը հալտէ եինէ սուլհ եաբըլըղընը պէյանլա հէր իքի թարաֆընն սուլհ չարթլարընը նէշր իլէ սուլհը հազրընն իճրա օլընմաճաղը իւմիտինի պէյան իտիյօր:

1916 ԾՆՈՒՆԴԸ

Պու կիւնքի «Օսմ. Լօյտ»ատն.

Եինէ Ծնունդ եօրթուսընը եանան մոմլարընն նուրլարը վէ օրկանօնընն խօշահէնկ սավթլարը արասընտա թագտիս իտիյօրըզ պիպէ՝ վէ տիւնեայ վէ պիւթիւն հիւսնը նիյէթ սահիպի օլանլարասուլհեյլիքլէրինի կէթիրէճէք օլան սուլհ բրէնսիպինին տօղտուղը թէպչիր օլընըյօր: Մա մաֆիհի պիր տէֆա տահա էօյրէնմէքլիկիմիզ լազմ կէլիր քի Խրիսթիյանլըղընն իլան իթթիկի սուլհ գօմանատանլըղը՝ վարապիմէսի միւշքիլ պիր մէֆքիւրէ օլատուղը կիպի, Բէթլէհէմին եըլարընը կիպի քէնտինի բէք ուզագտան կէօսթէրիյօր, լաքին իմանընն գուվվէթինէ վէ զանաթլարընն սամիմիյէթինէ բաղմէն զայրէթլէրիմիզին էօնիւնտէն սիվիշյօր: Զիրա սայքի պիւթիւն էվրօպանընն օրտուլարը՝ իչիւնճի Ծընունդ եօրթուսընը պուկիւն սիլահ ալթընտա կէչիլիյօրլար: Պիւթիւն մէմլէքէթլէրտէ քիլիսէ չանլարը Քըրիստոսընն տօղտուղընը իլան իթթիքլէրի վազթ՝ էօլիւմ՝ Գարբաթլարտա, Բուլգարիատա, Իզօնցօ իւզէրինտէ վէ Սօմ իլէ Վէրաէօնատ իճրաի թախրիպաթ իտիյօր: Ծնունդ զըյալարը՝ օրալարատա, աչրգ սէմատա կէօրիւնմէյիպ, քէնտի նուրլարընը սիրէրլէրին տէրինինէ կիզլէյօրլար: Օրալարտա ասքէրլէր՝ մուհարէպէյէ պէքլէյէրէք, պիր գաչ տագիգա իսթիրահաթ վէ իլք Խրիսթիյանլարընն մաղարալարատա եաբարզլարը կիպի Ծնունդ եօրթուսընը թահթէլզէմին մէսքեանլարընտա թէպճիլ ու թագտիս իտիյօրլար:

Մա մաֆիհի Ծնունդ եօրթուսընընն վազիֆէլէրի տէ վար տըր: Պիզիմ Ամերիկա տա պու մուհարէպէյէ գարըշաճագ օլուրսա արթըգ միւսիպէթ վէ ֆէլաքէթ սոն ատրէճէյէ վարաճագ տըր: «Հիլալ» էն սոնընտա տէյօր քի, «Մ. Վիլսընընն իճրա իթթիկի պու մագալ օլտուղը գատար ուլվի օլան թէշէպպիւսի՝ պու տէհշէթլի իհթիմալի կէօզ էօնիւնէ կէթիրիյօր: Իշթէ օնըն իչիւն պիր քի, եէր եիւզիւնտէ մուգաֆիֆէր սուլհը կէօրմէք արզուի սամիմիսի իլէ ճանլանմըշ օլան Տէօրթէր իթթիֆագը պէօյիւք Ամէրիգա ըէիսը ճիւմհուրը Վիլսընընն պու թէշէպպիւսինի ալկըշար վէ վազգընտա կէլէն պու թէշէպպիւսը մէսուտը թէպրիք էյլեր»:

*** «Թանին» ատ պունտան պահալա թէէսիս իտէֆքսուլհընն ատվամը պիր իսթիգպալէ մազհար օլմասընը արզու վէ իքի ասըլըգ Օսմ.—Ռուս միւնասէպաթը թէաղիդ իտիլիրսէ հէր հանկը պիր մուհարէպէտէն սոնրա սուլհ թէէսիս իթթիկի վազթ եա պիզ վէ եա Ռուսիա իքինճի հարպընն նէ վազթ կէլէճէկինի սիւշիւնմէկէ պաշլատըղընմըզը պէյանտան սոնրա տէյօր քի. «Մուհարիպլեր վէ պիթարաֆլար եարընքի սուլհ իչիւն քէնտիլէրինճէ պիր էղէրի վէ ազամի չարթլար լիսթասը հաղըրլարքէն սամիմիյէթ սահէսինտէն այրըլմազլար, ալէյսուզ ինսանլար վէ թախսիսէն միլլէթլէք նազարընընա մուգատտէս վէ թապիի օլան հազգլարընը, խօակեամլըգ, իստպինլիք վէ սայիրէ կիպի պիր թագըմ թէէսիրաթ վէ միւլահազաթ ալթընտա չիյնէմէյէ-տէն իթթինապ իթմէկի պիր ահթուր օլարագ զատզուլ իտէրլէրսէ, մէսէլէ քէնտիլիկինտէն հալլ իտիլմիշ օլուր: Էկէր պէօյլէ եաբըլմազ սա հէր հանկը պիր քիթլէի մուհարիպ տիկէրինի մութլագա մահվ իթմէկի սիւշիւնիր, եախսա սուլհ մէսէլէսինտէ քէնտիսինին տէ սէօզ սէօյլէմէկէ հազգը օլըրընը նազարը ալզգաթա ալան պիր պիթարաֆլար իթթիհաթը թէշէբբիւլ իտուպ սա պունլար ատալէթ վէ հազգանիյէթի պիր թարաֆա պրագան տիբլոմասի ֆորմիւլլէրի իչինտէ զայպ օլուպ կիտէրլէրսէ, նէթիճէ էօյլէ պիր սուլհ վասըլ օլուր քի, եէնիճէն պունտան իսկէնտիրիյէ գարը-ճամ պին միւշքիլաթլա թէէսիս իտէն պիր սուլհտան պիւթիւն սիւնեալը ա-թէշ վերճէք պիր հանկըն չըգմասը-նը ինթաճ իտէր: Թէմէննի իտէրիզ քի պու սէօզլէրիմիզ տիբլոմաթլարընը պ-լուպ սա թաթպիզ իթմէսիքլէրի հա-գիգաթլար արասընտա գալմասընն:»

*** Պու կիւնքի «Թ. Էֆքեար» Ռուս-Ճաբոն մուհարէպէսինէն սոնրա Բորթսմութտա ատա իտիլէն միւզաքէրէյէ ճաբոնլարընը վէ Ռուսլարընն չարթլարընը գիքր իլէ պունլարընն եէքտիկէրինէ մուխալիֆ օլտուղը հալտէ եինէ սուլհ եաբըլըղընը պէյանլա հէր իքի թարաֆընն սուլհ չարթլարընը նէշր իլէ սուլհը հազրընն իճրա օլընմաճաղը իւմիտինի պէյան իտիյօր:

ԱՇԳ ՈՒ ՍԷՎՏԱ ԳՈՒՐՊԱՆԸ ԳԸՋ

Դ. ԳԸՍՄ ՃԱՆԻԼԷՐԻՆ ՃԷՋԱԼԱՐԸ

4.— ՖԻԼԻԲ ՆԱՍԸՂ ՏԻՐԻԼՏԻ

Պիր ատամընն կիրէպիլէճէկի դատար պիր աչըգլըգ աչմըշ իտի: Թամ օ տէլիքտէն իչէրի կիրէճէկի վազթ պիրտէն պիրէ պիր չամաթա իչիթտի վէ զօրզատու: Պիր ինսան խըրըլթըսը սէսի իտի: Տէհշէթինատէն կէրիհ չէքիլիպ հէման մալիքեանէ միւտիրինին էլինէ զօչտու վէ անլաթարագ հէր շէյի իթիրաֆ իթտի:

*Միւտիր ուշագլա պէրապէր մազարայա տօղրու կիտիպ հէր իքիսի տէ իլէրիյէ կիրտիլէր: Տահա իլք ատըմտա ուշագ այնը խըրըլթըլը հէնիտէն իչիթտի: Միւտիր էլինտէքի ֆէնէրի իչէրիյէ տօղրու թուֆթը, զարանլըգ իչինտէ պիր ինսան ճիտտի կէօրիւպ եանընա վարտը: Պիր ատամ կէօզլէրինի աչմըշ քէնտիսինէ պագըյօր իտի: Տօգթօր Բոչար ագլընը զայպիթմէմիշ, եալընըզ պու կէլէն ատամլար քէնտիսինի էօլտիւրիպ էօլտիրմէյէճէքլէրինի տիւշիւնիյօր վէ պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէյօր իտի: Պու միւտիր նամուսլը պիր ատամ իտի: Պու ատամընն՝ մարքիզին էօլտիկի կիւն վասըլ օլան Ֆրանսըզ թապիպի օլաղընը թանրտը: Ֆիլիբ Բոչար տէհշէթլի ազբրլար չէքիյօր վէ սոն տէրէճէ զայիֆ տիւշիյօր իտի: Միւտիր տիւշիւնտի քի, չամթատա քիմսէլէր եոգ վէ էէօրիւնիշտէ ուլուն միւատէթ տահա գաբալը գալաճագ իտի: Ֆիլիբին վէրտիկի իյզահաթը տիյնէտիքտէն սոնրա, միւտիր՝ ուշագլա պէրապէր մէճրուսը թուֆթուպ Մարքիզին միւհթէշէմ օտասընա նազլ վէ օնա իհթիմամլա լազըմ կէլէն թէտավիյի իճրա իթտիլեր: Տօգթօրըն եարալարը աղըր, լաքին էօլիւմի եոգ իտի: Պիր գաչ կիւնտէն սօգթօր՝ քէնտի զայրինի աչմըշ քէնտիսինէ պագըյօր իտի: Տօգթօր Բոչար ագլընը զայպիթմէմիշ, եալընըզ պու կէլէն ատամլար քէնտիսինի էօլտի

լէման հըսսասիյէթիմիզ, պիր քէյֆիյէթ վէ եա պիր զաաֆ օլսա տա, մամլարընը զըյալարընը չօճուղլըգկիւնլէրիմիզի, զալպիմիզէ էն եաղըն օլուպ, հէրիմիզին պէքլէտիկի մուկատէրաթլա չօգտան պիլտէն էպէտիէն այրըլան սէվկիւլիւլէրիմիզ արասընտա պիլա բէրվա կէչիրտիկիմիզ սէնէյէրինի աէրիաթընը իթտիրմէսինի իսթէր։ Ծնունդ ագշամընը Ալէման՝ քէնտի էվլատլարը արասընտա չօճուգ օլուր, վէ 1813 սէնէսինաէ պիլէ օլմատըգը կիպի ֆէտաքեաբլըգլար թալ՝ պ չու տէմիր սիլահ զէմանընտա նիզամտա իսթիանտիյէթ եաբմազ։ Պիր զաչ սաաթ եանան մամլար զըյալարընա նազարը հայրէթլէ պագար վէ չօճուգլըգ խաթըրէսի օլան էսկի նազմէլէրլէ միւթէլեզզիզ օլուր վէ ֆէրտասը կիւնի վաթանընա իստամէթ իչիւն թէքբար էլինէ սիլահալը։ Շուպիրգաչ սաաթլար զարֆընտա ինսանլարըն էսկի խայալինէ վէ եիւքսէք սէմալարատան էնէճէք օլան սուլը ճիհանա քէնտի քէնտիմիզի թէրքէ վագթըմըզ օլմագտա տը։ Իչթէ պու տիւչիւնճէլէր, պու իւմիտլէրլէ քէսալը գուվվէթ իտուպ իսթէր ճէպհէտէ, իսթէր մէմլէքէթտէ, հէր քէս վաթանըն իչֆալ իստամէթ իթտիսինի թալէպ իթտիկի մէվզուատիէթքար մուհարէպէիտէրլէր։ Ս զէմանինտան քէնտի քէնտինէ սորըյոր, ճաճպա պու մուհարէպէ սոնընա գատա՞ր մը սիւրէճէք, ճինը ինսանընը պէթմէսի՛յլէ մի թաթիլ օլաճագ վէ թօրունլարըմըզ տա՞ մը այնը ֆէլաքէթլէրէ մաարուզ գալաճագ տը։ Մէգէր՝ պիլէ էպէտի պիր սուլհ զէմանընտան պահա իսթիյոր։ Հին Կոնակարանտաքի մարգարէլէր պունը «տեսիլք»լէրինտէ կէօրմիւշլէր տիր։ Սիպիլլ օնտան պահա իթմէք, տիւչիւնէնլէր վէ ֆէյլէսօֆլարը պու սուլը խէյալլամըշլար տը։ Իպթիտան սիլահլարատան պաշգա պիր շէյ պիլմէյէն վէ թանըմայան էսկի զավմլար՝ տէվրիմիզին տէհշէթլի խարաղիյէթ մաքինալարընը ումմազտըգըն, պիր ալթուն տէվրինի կէօրմիւշլէր տիր։ Լաքին ինսանլար ատյմա պու տէվրը մէվուտը կէօրմէքտէն սարֆը նազարա մէճբուր օրմուշլար վէ ալթուն մէյլէլէրի ատյմա տա էլլէրինտէն գաչըրմիշլար տը։

Լաքին պու կիւն պիզ կէվշէմէմէնիյիզ, պիլաքիս տահա զիյատէ մէթանէթ՝ քէսգ իթմէլիյիզ, տիւչմանընն թէհտիտ իթտիկի մէվճուտիյէթը միլլիյէմիզի զիբք իթմէլի վէ վէզայիֆը վաթանիյէմիզի տահա զիյատէ սէվմէլիյիզ։ Ծնունդ հօրթուսը՝ պիզիմ ճէնուպ մէմալիքիմիզ իչիւն պիր նուրը զըյա հօրթուսը տը։ Ալէմանլար օնը սիլէ հօրթուսընա թանվիլ իթմիշլէր վէ օնլարըն Ծնունդ ատէթլէրի ալիկէր զավմլար թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ տը։ Մէպտաը՝ պիզի Սինայա վէ Էսկի Մըսըր իպատէթլէրինէ տէյալէթ իտէն պու Ծնունդ հօրթուսը՝ Խրիսթիան միլլէթլէրէ տէ նագլ իտիլմիշ իսէ տէ, Ալէմանիատա պու մահրէմանէ չէքիլ պուլմըշ տը։ Իչթէ օնըն իչիւն պու՝ պաշլըճա Ալէման հօրթուսը օրմուշ վէ պիզի՝ իբի պուչուքսէնէտինպէրու պուլընտըրմըզ պէյլէ պիր մուհարէպէյի՝ տէվրէսընիիչ պիր վագթ կէչիրմէտիկի պու վաթանատահա զիյատէ եաղլաչըրըյոր։ Վէ էկէր պիզ պու կիւն Ծնունդ հօրթուսընը թօր թրազալարը ալթընատա կէչիրէյօրսաք, պիզգէն սոնրա կէլէնլէրէ էյի Ծնունդլար թէէմին իթմէք իչիւն տիր քի՝ օ զէման հարպրն ատնէթլի ամէնի զարբշմագտըգըն սուլհ պէյարէթինի՝ քիլիսէ ջանլարը իսպար իթմէն։

ՍՈՒԼԶ ՖԻՔՐԻ ՃԷՊՁԷՏԷ ՆԱՍԸԼ ԹԷԼԱԳԴԸ ՕԼԸՆՏԸ

«Բէչթէր Լօյա»ըն Դարբաթլար ճէպհէսի մուխապիրինտէն. —

Իմբէրաթօրը օրտու վէ ֆիլօյա խիթապ իթտիկի պէյանանամէնին մէթնի զեկտ. 12 սաաթ 4 ատ վասըլ օլուպ, աէրհալ ասքէրէ թէպլիղ իտիլտի։ Ասքէր արասընտա սուլհ խապէրինին հասըլ իթտիկի նէթիյճէյի թէտգիզ իթմէք մէրագը պիր չէյ իտի։ Հէր քէս հայրէթլէր իչինտէ իտի։ Միւմքին մի՞։ Ճճապա սուլհ վա՞ր մը, պէօյլէ պիր չէյ օլմուշ մը՞, օլաճագ մը։ Հիչ քիմսէ գուլագլարընա էմնիյէթ իթմէյօր իտի։ Խապէրին թէէյիւտի իչիւն չօգ զէման պէքլէմէք լազըմ կէլսէ. պէօյիւք բիւթպէլի գապրթան պու խապէրի՝ պարիտանէ վէ գայասըզճա իչիթտիլէր։ Բէզա պարիտանէ վէ գայասըզճա տէյօրլար իտի. «Պիզ ասքէրիզ, պիզ պուրատա գալըրըզ, գարշըմըզտա տիւշման վար, եէկեանէ մէֆքիւրէմիզ չու տը։—Մուզաֆֆէրիյէթը նիհայիյէ գատար մուհարէպէ իթմէք»։ Հալ պու քի, պու խապէր ասքէր արասընտա թասվիրի զայրը գապիլ պիր սէվինճլէ կարշըլանտը։

Հուրրա, պիզ զալիպ կէլտիք. տէյու ասքէրիմիզ պաղըրըյոր իտի։

Մաճարլար պէօյիւք պիր տիրլօմաթլըգ տէլիլինի կէօսթէրմէյօրլար վէ,

— Մուհարէպէ խիթամ պուլտը. հէբսինի տէ մաղլուպ իթտիք, թէսլիմ օլըյօրլար, տէյօրլար իտի։

Ալէման ասքէրլէրի տահա զիյատէ պասիրէթքեար կէօրիւնիյօրլար վէ,

— Հուրրա, հուրրա, սուլհ եաղըն տը, տէյու նիտա իտիյօրլար իտի։

Պիր Ալէման բիյատէ նէֆէրի պէօյիւք պիր հաղը ճէվապլըգլա,

— Իմբէրաթօր Կիյեոմ՝ պիլիթիւն տիւշմանլարա սուլհ իլան իթտի, տէյօր իտի։

Մուխասիմ ասքէրինին բէք պիրպիրինէ եաղըն օլան Ռուս ճէպհէսինին պիր մէվզբինտէ, իլէբի զարագօլլար պիրինէ եաղըն օլան Ռուս ճէպհէսինին պիր մէվզբինտէ, իլէբի զարագօլլար սուլհ թէքլիֆի խապէրինի Ռուսլարա պիլտիրտիլէր։ Վագթ կէճէ իտի. ալդըշ սէտալարը եաղընատան եաղընա թա արգա սաֆֆիլարընա զատար հաղըլըլար։

— Հուրրա՛, հուրրա՛։

Ռուսլար հուրրա նիտա իտիյօրլար իտի։

Ֆէրտասը կիւնիւ... թօրլար ելինէ կիւրլէմէկէ պաշլատըլար։ Հ.

ԱԼԹՈՒՆ ՆԱԳԼԻ ՄԷՄՆՈՒԻՑԷԹԻ

Բօլիս միւսիրիյէքը ումումիյէսիճտեն. — 1. — Հիւքիւմէթին մալիւմաթ վէ միւսաատէսի օլմագտըգը Սթանպօլատան տախիլը մէմլէքէթէ, տախիլը մէմլէքէթտէն Սթանպօլա ալթուն նազլի մէմնու տը։

2. — Ռումելի վէ Անատօլույա սէյահաթ իտէճէք հօշճրլար Սիրքէճի, Հայտար Բաշա սթասիօնլարըյլա Իզմիթ վէ Պրուսա վաբոր իսքէլէլէրինտէ պիլա խոթիանա մուայէնէյէ թապի թութըլաճագ վէ իւզէրլէրինտէ պուհուր իտէճէք ալթուն բարա՝ զավայիմը նազարիյէ իլէ միւպատէլէ օլունաճագ տը։

ԹԷՊԼԻՏՏԻԼԱԹԸ ՀԱՎԱՒՅԷ

Հավա ատպահլայրն սիսլի վէ պատէհու աչըգ վէ հաթօտ աղ պուլութը վէ հապես օլաճագ տէրէճէի հէրաբէթ էքսիլէրէք խաֆիֆ բիւզկեար մուխթէլիֆ ճինէթլէրտէն վէզան իտէճէք տիր։

10 քեան, եվվելտէքի ազամի ատրէճէի հէրարէթլէր. Տէրսատէթտէ 11, Վանիքէօյիւնտէ 11, Էտիրնէտէ 9, Իզմիրտէ 15. Անգարատա 15, տէրէճէ տիր։

11 քեան. էվվելտէ գապէզէվալ տէրէճէի հէրարէթլէր, Տէրսատէթտէ 9, Վանիքէօյիւնտէ 9, Էտիրնէտէ 8, Իզմիրտէ 8, Անգարատա 4, Վիէննատա 2, Պուտապէշթատա 2, Սոֆիատա 2 տէրէճէ տիր։

ՀԱՐՊԻՑԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ —

§ Գօնսթանս, Վալվալիում, մօթէօր, տինանս, մատէն, տօն եաղլարը, չաղ թօրպալարընա մախսուս պէզ, պէզ խօրթում, եուն զուչագ, արգա չանթասընա վէ պէքսիմատ թօրպասընա վէ սիւվարի բալասգա թօգասընա մախսուս տիւմմ, չէնկէլ գանճա, չինգօ սու զօվասը, սամավար, հարիզ թուլումպասը, էօքիւզ վէ մանտա վէ մէրքէպ նալը, թուզլը եաչ վէ գուրը սըզրը կէօնի մուխթէլիֆ ֆիյաթլարլա թալիպլէրի էօնտէսինտէ օլուպ ֆիյաթլար հատտը իթիատտա կէօրիւլտիկի թագտիրտէ իհալէլէրի իճրա զըլընաճաղընտան, միւզայէտէյէ իչթիրաք իտէճէքլէրին եէվմը մէղքիւրտէ զէվալի սաաթ իքիտէ եիւզտէ օն թէէմինաթլարընը միւսթասնրպէն Էվվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—3

§ Ճիհէթը ասքէրիյէճէ լիւզումի օլան օն ալթը ատէտա մավունանընն ինչասը թալիպի էօնտէսինտէ տիր։ Իհալէի զամիյէսի քեան. էվվելին օն տէօրտիւնճի չարշէնպիհ կիւնի իճրա իտիլէճէկինտէն ինչայա թալիպ օլանլարընն եիւզտէ օն թէէմինաթլարընը միւսթասնրպէն Էվվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—3

§ Պէյգօզ ֆապրիգասընտա միւթէճաքիմ չիբիւք ըզըր, տէվէ, պարկիր տէրիլէրի, քէօսէլէ բարչալարը, չիբիւք կէօն, սըզրը զույրուգլարը, Սուլթան Ահմէտ սէֆէրի սէվկ զօմիսիօնընտա միւթէրաքիմ քէօնէ գունտուրա, չարըզ, Սուլթան Ահմէտ էլպիսէ անպարընտա կիւպրէ. պէզ ֆապրիգասընտա իքի եիւզ քիլօ մէչին գըրբընթալարը, իւչ թօն գատար մատէն բարչալարըյլա քէպիր մատէն տիշլի վէ մաքինա զայրը բարչալարը, տաիրէի հարպիյէ մահզէն էվրազընտա միւթէրաքիմ պէչ պին քիլօ քեաղըտ բարչալարը վէ մաքինա զայրը բարչալարընն քեան. էվվելին օն տէօրտիւնճի չարշէնպիհ կիւնի իճրա իտիլէճէք միւզայէտէյէրինտէ Ֆիյաթլար հատտը իթիատտա կէօրիւլտիկի թագտիրտէ իհալէլէրի իճրա զըլընաճաղընտան, միւզայէտէյէ իչթիրաք իտէճէքլէրին եէվմը մէղքիւրտէ զէվալի սաաթ իքիտէ եիւզտէ օն թէէմինաթլարընը միւսթասնրպէն Էվվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ զօմիսիօնընա վէ զալայ միւպայաա իտիլէճէկինտէն իթիայա թալիպ օլանլարընն պիրէր մըղտար նիմունէլէրիյլէ պէրաբէր հէր կիւն Էվվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—3

§ Միւճէտատա վէ միւսթամէլ չուվալ ալընաճագ տը։ Ճէհրը հալընն օն իքինճի բազար էրթէսի կիւնի ինալէսի մուզարրէր տիր։ Իթիայա թալիպ օլանլար եէվմը մէղքիւրտէ նիմունէլերիյլէ պէրաբէր հէր կիւն Էվվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—3

§ Ինչատաթտա գուլլանըլմագ իւզրէ չիվիյէ իհթիյաճ վար տը։ Միւնագասատը չէհրը հալին օն սէքիզինճի ճումատա էրթէսի կիւնի իճրա զըլընաճագ տը։ Իթիայա թալիպ օլանլարընն թէէմինաթլարընը միւսթասնրպէն եէվմը մուայէնտէ Էվվազիմաթը Ումումիյէ միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3 1

§ Էլլի պին քիլօ կրէս հաղընա իհթիյաճ վար տը։ Միւնագասատը չէհրը հալին օն պէշինճի բէնչէնպիհ կիւնի իճրա զըլընաճագ տը։ Իչթիրաք իտէճէք իտէճէքլէրին թէէմինաթլարընը միւսթասնրպէն եէվմը մէղքիւրտէ վէ չէրայիթի անլամագ իւզրէ հէր կիւն Էվվազիմաթը Ումումիյէ միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3 1

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԼԷՄԱՆ ՀԱՅՊ ՐԱԲՕՐԸ

ԻԶԱԳԶԱ ՇԷՀՐԻՆԻՆ ԶԱՊԹԸ

Պերլին, 23. — (Ռէսմի). Ղարպ վէ Շարգ ճէպհէսէրինտէ ալչլումամաիանքի կիւն սիւքիւնէթլէ կէչմիշ տիր։

Տօպրուճատա Իզագչա շէհրի զապթ օլընմըշ տը։ Թուլչա եապընընտա աթէշ տէվամ իտիյօր։

Մակեդոնիատա մուհիմ պիր վագտա օլմամըշ տը։ Գ.

Մ. ՎԻԼՍՈՆԻՆ ՆՕԹԱՍԸ

Վիէննա, 23. — Վիէննա Ամէրիգա սէֆիրի՝ Մ. Վիլսընին նօթասընը Ավզտրիա Խարիճիյէ նազիրընա տիւն թէվսի իմմիշ տիր։ Գ.

ԻԹԱԼԻԱ ԱՅԱՆԸ

— (Ռօմատան) Իթալիա այան մէճլիսի հիւքիւմէթէ պէյանը իթիմատ իթմիշ վէ սոնրա պիւտճէյի զապուլ էյլէմիշ տիր։ Գ.

ԻՄԲԻԼԱԹՕՐ ՎԷ ՊԱՇ ՎԷԿԻԼ

— Իմբէրաթօրը՝ պաշ վէքիլի տիւնքի կիւն զիյարէթի էտնասընտա պաշ վէքիլ՝ պիր սաաթ գատար սիւրէն բաբօրթօսընը իյզահ իթմիշ տիր։ Գ.

ՊՈՒԼԿԱՐ ՀԱՐՊ ՐԱԲՕՐԸ

Սոֆիա, 24. — (Ռէսմի). Մակեդոնիա ճեպհէսիճտ. — Վարտար իլէ Տօյրան կէօլի արասընտա պիւթիւն կիւն զայէթ շիտատէթլի թօր աթէշի օլմուշ տը։ Ագշամա սողրու այնը մանթըգատա տիւշմէն բիյատէ միւֆրէզէլէրի հիճճուտա թէչէպպիւս իթմիշլէր իսէ տէ, թօր աթէշիմիզ իլէ բիւսկիւրթիք։ Սթրումատա չէտիտ գարագոլ միւսատէմաթը օլմըշ տը։ Ճէպհէնին զըամը տիկէրինտէ խաֆիֆ թօր աթէշի օլմըշ տը։

Ռումանիա ճեպհէսիճտ. — Տօպրուճանընն շըմալը գարպի քէօշէսինտէ Մաչին-Իզագչա խաթթը իւզէրինտէ տիւշմէն տիմատարլարը իլէ աթէշ թէսթիի խաթրմիշ տիր։ Մ.

مدير مسؤول اغوب وارژابديان

Միւս. մեսուլ՝ ՑԱԿՈՐ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ